

Advisory Notes

วิกฤตภาคธนาคารยุโรป...ระเบิดเวลาที่รอวันปะทุ

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ
17 ตุลาคม 2554

สถานะปัจจุบัน : เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2554 S&P ปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือธนาคาร Dexia ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ร่วมทุนระหว่างเบลเยียมและฝรั่งเศส เนื่องจากธนาคารดังกล่าวประสบความยากลำบากในการระดมทุนผ่านตลาดทุนและการหาหลักทรัพย์ค้ำประกันเพิ่มเติม ส่งผลให้รัฐบาลเบลเยียม รัฐบาลฝรั่งเศส และรัฐบาลลักเซมเบิร์กมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ธนาคาร Dexia ขายกิจการหลักของธนาคารเพื่อเพิ่มเงินทุนในการรับมือกับความเสียหายทางการเงิน และโอนสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงให้ Bad Bank ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลฝรั่งเศสและรัฐบาลเบลเยียมในการรับโอนสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงเพื่อขายทอดตลาด ทั้งนี้ ธนาคาร Dexia นับเป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่รายแรกของยุโรปที่ต้องขอรับความช่วยเหลือทางการเงินตั้งแต่วิกฤตเศรษฐกิจปี 2551 ส่อเค้าให้เห็นว่าภาคธนาคารของยุโรปกำลังเข้าสู่ภาวะวิกฤต และอาจขยายวงกว้างจนยากเกินเยียวยา

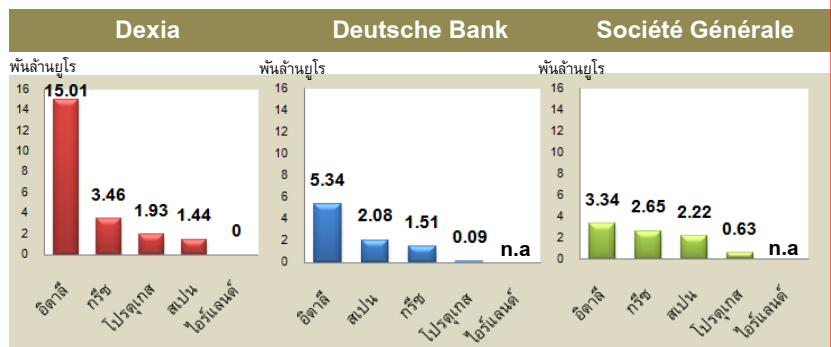
แผนช่วยเหลือธนาคาร Dexia

- รัฐบาลเบลเยียมประกาศเตรียมเข้าซื้อกิจการธนาคาร Dexia ส่วนที่อยู่ในเบลเยียมมูลค่า 4 พันล้านยูโร (5.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวส่งผลให้ Moody's ประกาศเตรียมปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือรัฐบาลเบลเยียมลง เนื่องจากมาตรการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของรัฐบาลเบลเยียมในอนาคต
- รัฐบาลเบลเยียม รัฐบาลฝรั่งเศส และรัฐบาลลักเซมเบิร์ก จะจัดตั้งวงเงินค้ำประกันสินทรัพย์ของ Bad Bank มูลค่า 90 พันล้านยูโร (120 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในสัดส่วน 60% 37% และ 3% ตามลำดับ

ปัจจัยที่ทำให้ธนาคาร Dexia ได้รับความกระทบรุนแรงจากวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปจนต้องขอรับความช่วยเหลือทางการเงินเป็นรายแรก

ธนาคาร Dexia ถือครองหนี้ของประเทศกลุ่ม PIIGS เป็นมูลค่าถึง 21.84 พันล้านยูโร ขณะที่ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของยุโรป อาทิ Deutsche Bank และ Société Générale ถือครองหนี้ของประเทศกลุ่ม PIIGS เพียง 9.02 พันล้านยูโร และ 8.84 พันล้านยูโร ตามลำดับ ทั้งนี้ การที่ธนาคาร Dexia ถือครองหนี้ของประเทศกลุ่ม PIIGS จำนวนมาก โดยเฉพาะพันธบัตรของรัฐบาลกรีซซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะผิดนัดชำระหนี้ ส่งผลให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นและเกรงว่าธนาคาร Dexia จะได้รับผลกระทบจากวิกฤตดังกล่าว จนทำให้ราคาหุ้นของธนาคาร Dexia ร่วงลงกว่า 40% ขณะที่มูลค่าของธนาคารแห่ถอนเงินฝากถึงราว 300 ล้านดอลลาร์ ในช่วงต้นเดือนตุลาคม 2554

มูลค่าการถือครองหนี้กลุ่ม PIIGS ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของยุโรป

หมายเหตุ : n.a. = not available

ที่มา : European Banking Authority และ WSJ Online

ยอรรอยธนาคาร Dexia ในวิกฤต Subprime : ธนาคาร Dexia เคยขอรับความช่วยเหลือทางการเงินมาแล้วในปี 2551 หลังจากประสบปัญหาขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรงจากวิกฤต Subprime ของสหรัฐฯ โดยขอรับความช่วยเหลือทางการเงินมูลค่า 6.4 พันล้านยูโรจากรัฐบาลฝรั่งเศส รัฐบาลเบลเยียม และรัฐบาลลักเซมเบิร์ก พร้อมทั้งได้รับการค้ำประกันหนี้มูลค่า 150 พันล้านยูโร นอกจากนี้ เมื่อเดือนธันวาคม 2551 ธนาคารดังกล่าวยังกู้ยืมเงินจากธนาคารกลางสหรัฐฯ (The Federal Reserve : Fed) มูลค่า 58.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเด็นที่ต้องจับตามอง : มาตรการป้องกันวิกฤตภาคธนาคารของยุโรป

สัญญาณอันตรายของภาคธนาคารของยุโรปสะท้อนให้เห็นจากการที่สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือชั้นนำหลายแห่ง อาทิ Moody's, S&P และ Fitch Ratings ได้ปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือธนาคารพาณิชย์ในยุโรปอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2554 S&P ได้ปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือธนาคาร BNP Paribas ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ที่สุดของฝรั่งเศสลง 1 Notch จาก AA เป็น AA- ขณะที่ Fitch Ratings ได้ปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือธนาคารในยุโรป 5 แห่ง และเตรียมจะปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือสถาบันการเงินอีก 12 แห่งเร็วๆ นี้ สะท้อนให้เห็นว่าวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปเริ่มลุกลามเข้าสู่ภาคธนาคารจนอาจส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ของยุโรปหลายแห่งได้รับผลกระทบเป็นลูกโซ่ นอกจากนี้ ภาคธนาคารของยุโรปยังถูกตั้งคำถามถึงความน่าเชื่อถือหลังจากผลการทดสอบเสถียรภาพของธนาคารพาณิชย์ (Stress Test) ในยุโรปซึ่งประกาศออกมาเมื่อเดือนกรกฎาคม 2554 ระบุว่า มีธนาคารในยุโรปเพียง 8 แห่งที่ไม่ผ่านการทดสอบ โดยเป็นธนาคารในสเปน 5 แห่ง (Banco Pastor SA, Caja de Ahorros del Mediterraneo, Banco Grupo Caja3, CatalunyaCaixa, Unnim) ธนาคารในกรีซ 2 แห่ง (EFG Eurobank Ergasias SA, Agricultural Bank of Greece SA) และธนาคารในออสเตรีย 1 แห่ง (Oesterreichische Volksbanken AG) ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง และมีความเป็นไปได้ว่าอาจมีธนาคารพาณิชย์รายอื่นที่ต้องขอรับความช่วยเหลือทางการเงินอีก อย่างไรก็ตาม คาดว่าในการประชุม EU Summit ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ 23 ตุลาคม 2554 ประเทศในยูโรโซน (Euro Zone) จะเร่งหามาตรการที่ชัดเจนเพื่อรับมือกับวิกฤตภาคธนาคารของยุโรปหากรัฐบาลกรีซประสบปัญหาผิดนัดชำระหนี้ในอนาคต ทั้งนี้ ผู้ประกอบการควรติดตามสถานการณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

Disclaimer : ข้อมูลทั้งหมดที่ระบุไว้ในเอกสารฉบับนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย รวมทั้งผลที่ได้จากการวิเคราะห์ วิจัยข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ โดยการเผยแพร่ข้อมูลในเอกสารฉบับนี้เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยไม่ขอรับรองและรับผิดชอบต่อความถูกต้อง ครบถ้วน หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลทั้งหมดที่เผยแพร่ในเอกสารฉบับนี้ นอกจากนี้แล้ว ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยไม่ขอรับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ ก็ตามที่อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลที่ระบุในเอกสารฉบับนี้ไปใช้